OPHRYS DEL GRUP SPHEGODES

Làmina 1

Ophrys arachnitiformis

Pseudo-ulls verds, sortits, i guenyos

Camp basal clar i del mateix color que el label

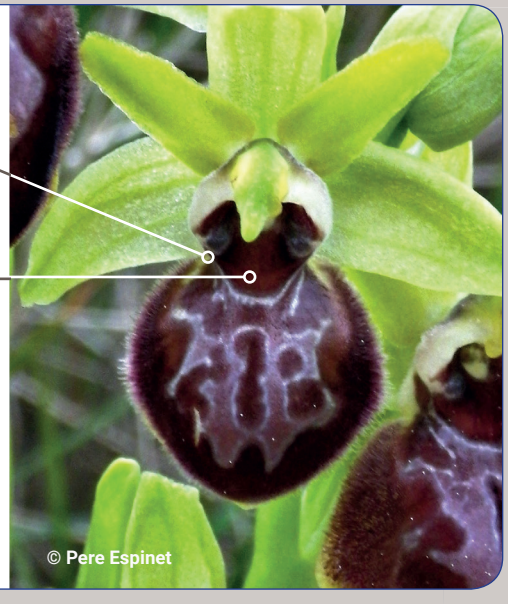

- **Taxò molt variable en forma, color, i dibuix de la màcula**
- **La primera en florir del grup**

Ophrys passionis

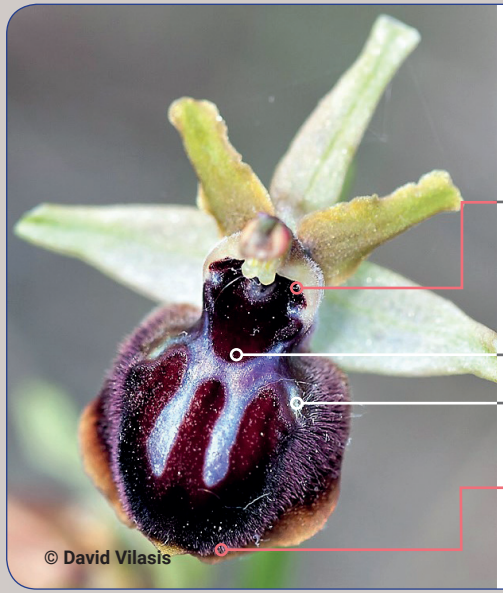

Pseudoulls negres amb el tel blavós

Camp basal del mateix color del label

La màcula es perllonga a les espatlles del label

Label arrodonit, amb pilositat curta que l'envolta

- **Color general de la flor més fosc**

Ophrys sphegodes

Pseudo-ulls verds, i ben definits

Camp basal més clar que el label

- **Color general més clar que la *O.passionis***
- **Floreix a mitjans de primavera.**

Ophrys araneola

Pseudo-ulls verds, petits, i ben definits

Camp basal del mateix color que el label

Pètals i sèpals blancs amb franja verda

Màcula petita, "potes" curtes

Proporció del label més petit que la resta de la flor. Voltat, normalment, per un marge groc

- **La flor és més petita que les de la resta del grup.**

O. INCUBACEA VS O. PASSIONIS

Làmina 2

Ophrys incubacea

Gibositat més desenvolupada

Pilositat llarga i descabellada

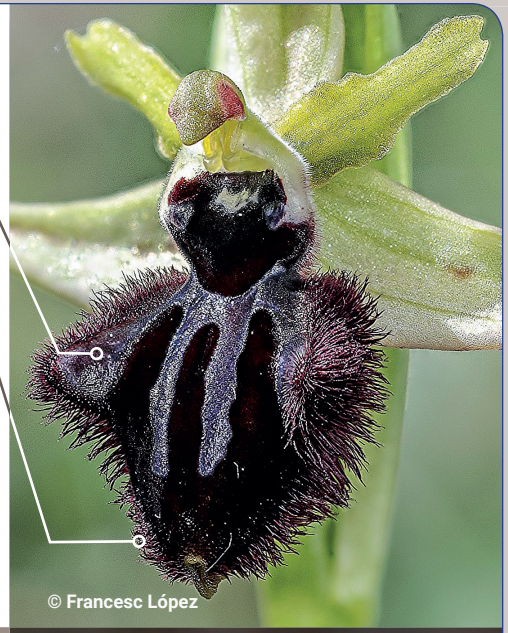

- Floració més tardana
- Més pròpia de les comarques del sud

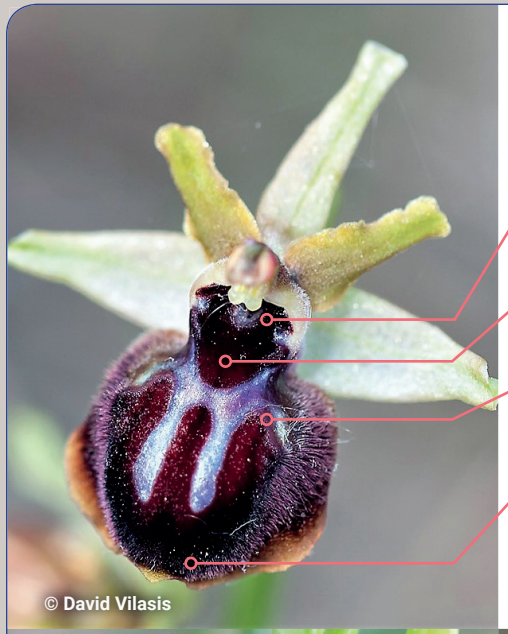

Ophrys passionis

Pseudo-ulls negres amb tel blavós

Camp basal del mateix color del label

La màcula es perllonga a les espatlles del label

Label arrodonit amb pilositat curta que l'envolta

- Espècie molt variable

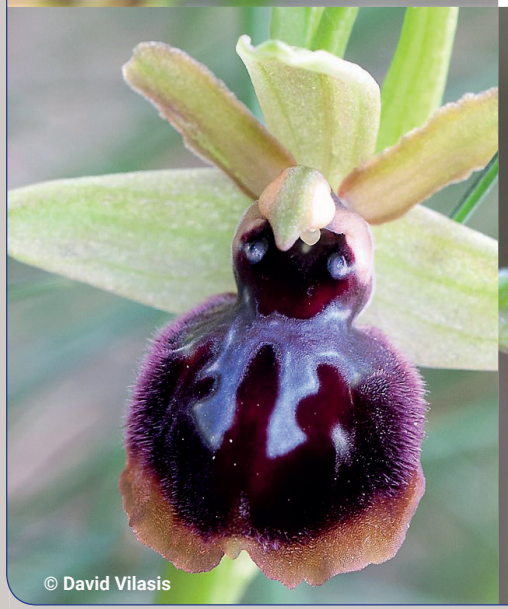

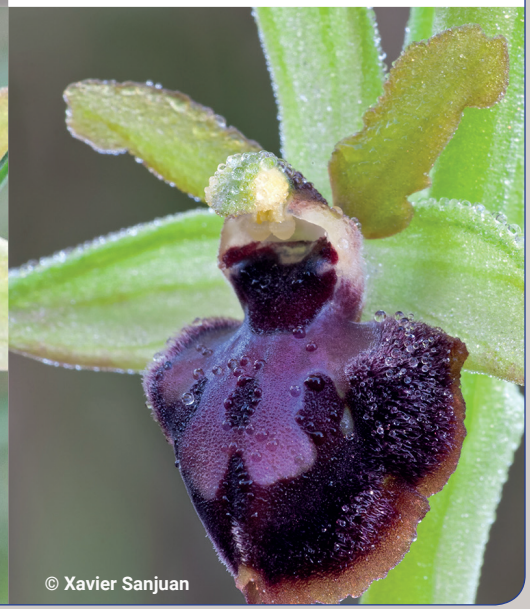

GRUP FUSCA

Làmina 3

Ophrys forestieri

Label poc corbat

Lobus laterals tirats endarrere

➡ És la primera a florir del grup. Març-abril

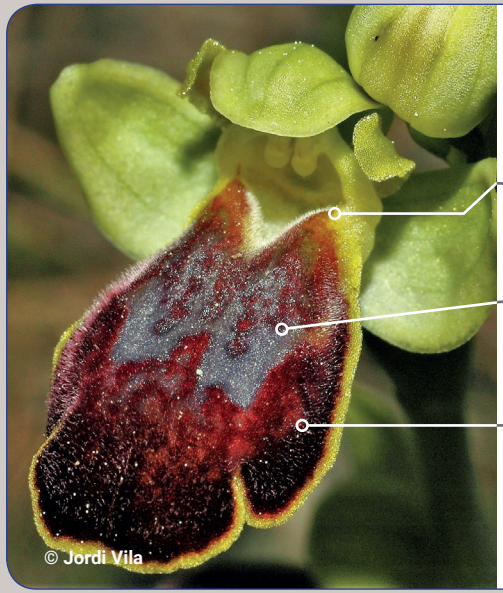

Ophrys bilunulata

Escotadura curta i profunda

Label pla

Lòbuls laterals força oberts

➡ Floració primerenca

Ophrys arnoldii

Label allargassat i pla. Generalment més fosc

Pilositat descabellada

➡ Plata robusta amb flors grans

➡ Floració de mig abril a finals de juny

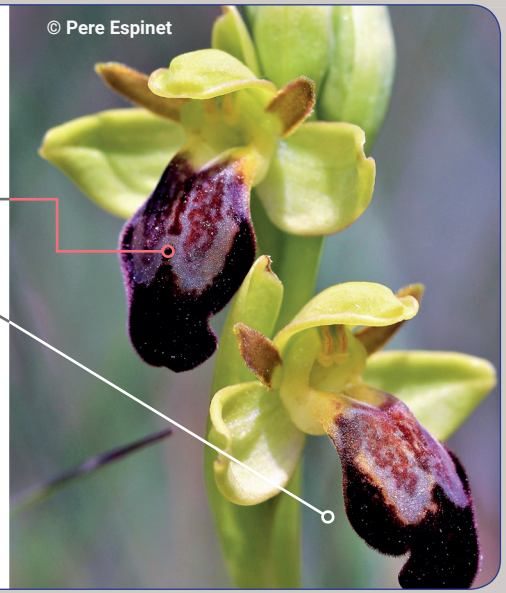

Ophrys sulcata

Entrada cavitat estigmàtica ampla i rectangular. Sovint amb taques al marge superior

Solc ben marcat des de la gorja fins a mig label

➡ Flor i planta petita

➡ Floració tardana

DYRIS I FORESTIERI

Làmina 4

Ophrys dyris

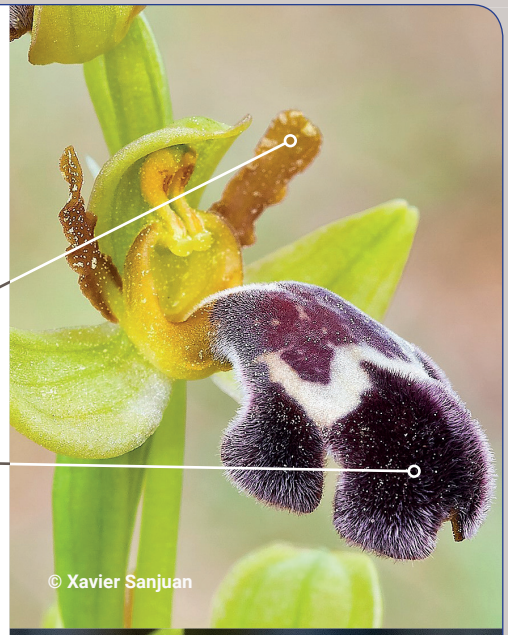

Pètals foscos allargassats i ondulats

Label bombat i recargolat endarrere. Forma de guant de boxa.

Sense escotadura a l'entrada de la cavitat estigmàtica

Màcula més marcada generalment clara.

Dibuix de Omega (W) ben marcat i blanc

Label fosc amb pilositat argentada

Ophrys forestieri

Escotadura a l'entrada de la cavitat estigmàtica

Pètals verds, no ondulats

Sense franja que delimiti la màcula

➡ **Floració més primerenca**

MASCULA I OLBIENSIS

Làmina 5

Orchis mascula

Inflorescència llarga i densa

Taques del label no escapen de la zona central

Esperó més gruixut i pla

Label més obert

Fulles més amples i grosses

Planta robusta

➡ **Més pròpia de zones de mitja i alta muntanya**

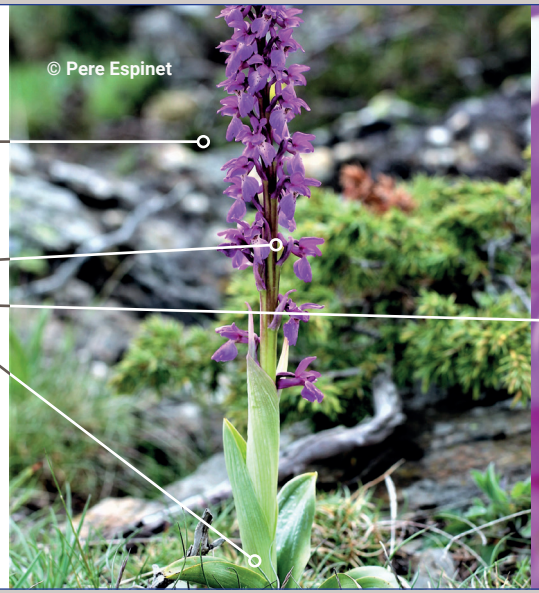

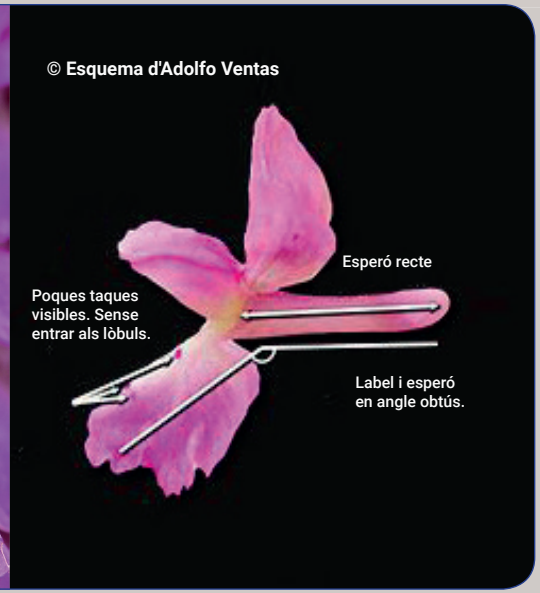

Orchis olbiensis

Taques del label que escapen de la zona central

Fulles més llargues i primes

Label més tancat

Esperó llarg i lleugerament ascendent

Planta més gràcil i de inflorescència més laxa

➡ **Floració més primerenca**

➡ **Més pròpia de zones de baixa i mitja muntanya**

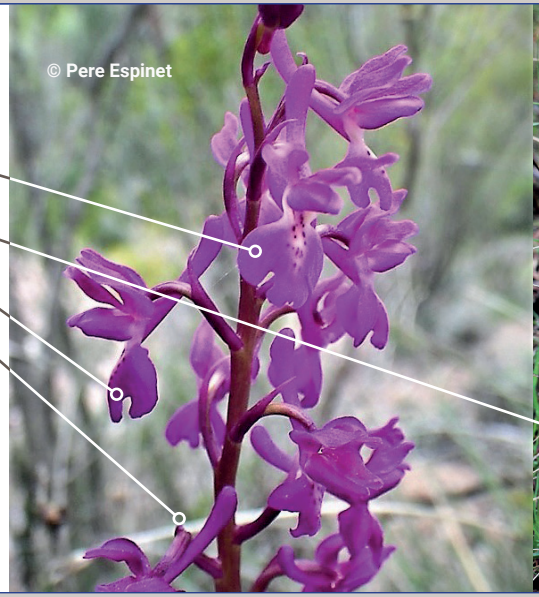

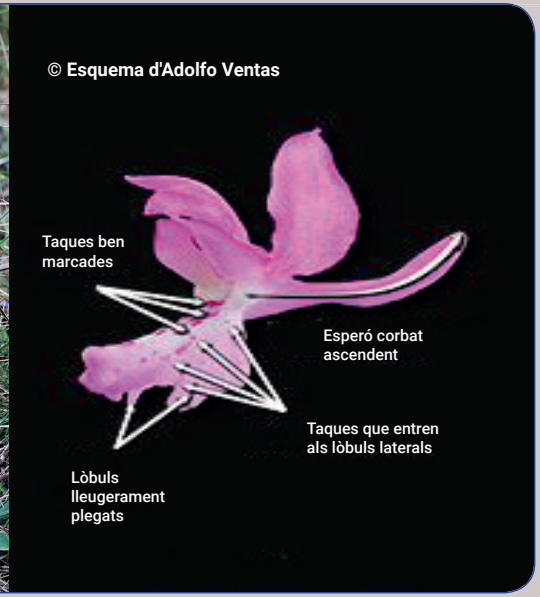

LES TRES SERAPIAS

Làmina 6

Serapias lingua

Llengua llarga, vermella i poc pilosa

Variabilitat del color label

Label sovint més blanc verdós

Serapias vomeracea

Llengua llarga i ample

Ben pilosa a la entrada de la gorja i també amb pels al label

Color coure

Planta robusta

Serapias parviflora

Llengua curta

Planta més petita i de colors més apagats

MORIO PICTA VS MORIO CHAMPAGNEUXII

Làmina 7

Anacamptis morio subsp. picta

Label amb taques ben visibles

Flors més nombroses i repartides al llarg de la tija

Planta més alta i robusta

➡ **Totes les del grup morio tenen franges horitzontals als sèpals laterals del casc.**

Anacamptis morio subsp. champagneuxii

Label blanc, Sense taques

Poques flors

Inflorescència agrupada a la part alta de la tija (palmera)

Planta menuda

➡ **Mes pròpia de les comarques del sud**

LES ORQUÍDIES GROGUES

Làmina 8

Dactylorhiza sambucina

Flors grogues, tacades de punts vermells

Bràctees verdes sortint de la inflorescència, com en totes les Dactylorhiza

Inflorescència atapeïda
Forma de copa

➡ **També hi ha la varietat de flor vermella.**

➡ **Planta robusta. Més abundant en zones de mitja i alta muntanya**

Orchis provincialis

Esperó llarg i corbat cap amunt

Flors grogues, pàl·lides i amb taques vermelles

Sense bràctees

Inflorescència laxa

➡ **Terrenys silicics**

Dactylorhiza insularis

Flors petites

Amb un parell de taques linears vermelles. No sempre

Planta prima i esvelta

➡ **Planta de mitja muntanya. Més comú al sud**

Orchis pallens

Flors groc pàl·lid i lluent

Sense taques

Inflorescència molt atapeïda

Planta robusta

.

➡ **Pròpia del Pirineu i Prepirineu calcari**

LES TRES CEPHALANTHERA

Làmina 9

GOC GRUP ORQUIDEOLÒGIC de CATALUNYA ICHN Institució Catalana d'Història Natural

GRUP DE NATURALISTES D'OSONA ICHN Institució Catalana d'Història Natural

Cephalanthera longifolia

Flors blanques

Fulles llargues adreçades, de color verd lluent

Cephalanthera rubra

Flors rosades

Fulles alternes

Cephalanthera damasonium

Flors groc pàl·lid

S'obren poc

Fulles alternes, embeinants. Verd pàl·lid

➡ **Generalment en terrenys calcaris**

ELS DOS LIMODORUM

Làmina 10

Limodorum abortivum

Esperó llarg

Flor violàcia i de color pujat

Planta alta. Pot atènyer més d'un metre

Espàrrec color fosc porpra

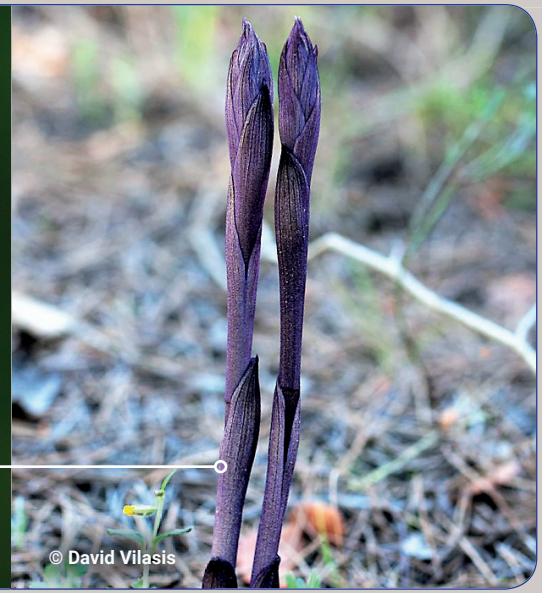

Limodorum trabutianum

Esperó molt curt

Flor més clara i grisenca

Planta més gràcil

➡ **Més pròpia del sud**